

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 6C/234/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312208437
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tibor Gál
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6312208437.4

Rozhodnutie

Okresný súd Brezno, samosudcom JUDr. Tiborom Gálom, v právnej veci žalobcu POHOTOVOŠŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., Gr?sslingova 4, Bratislava, proti žalovanému Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanej sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca sa v konaní domáhal tohto, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu z titulu majetkovej škody sumu 2.292,14 Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 458,43 Eur, prípadne medzitímny rozsudkom rozhodnúť tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Brezno, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote. Závazok žalobcu mal vzniknúť zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX voči dlžníkovi T. F., nar. XX. XX. XXXX. Rovnakých nárokov sa s menšími odchýlkami domáhal žalobca aj ďalšími žalobami voči rovnakému žalovanému, a to v konaniach, ktoré boli spojené na spoločné konanie, pod spisovými značkami 6C/352/2012, 6C/351/2012, 6C/277/2012, 6C/279/2012, 6C/280/2012, 6C/281/2012, 6C/211/2012, 6C/212/2012, 6C/306/2012 a 6C/278/2012.

Právoplatne zatiaľ bolo súdom rozhodnuté vo veciach vedených pôvodne pod sp. zn. 6C/352/2012, 6C/351/2012, 6C/277/2012, 6C/279/2012, 6C/280/2012, 6C/281/2012, 6C/211/2012, 6C/212/2012. Zostalo teda rozhodnúť vo veciach, ktoré boli vedené pod pôvodným číslom sp. zn. 6C/234/2012, 6C/278/2012 a 6C/306/2012.

Žalobca podanú žalobu odôvodňoval tak, že v pozícii oprávneného navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku zo zmluvy o úvere. Súd bol povinný v zmysle ustanovení exekučného poriadku posúdiť návrh, exekučný titul a žiadosť súdneho exekútora a v 15-dňovej lehote udeliť poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, prípadne o tejto žiadosti inak rozhodnúť. Do uvedenej lehoty súd nerozhodol a dostal sa do omeškania so splnením si zákonnej povinnosti.

Podľa názoru žalobcu si exekučný súd prisvojil právomoc, ktorá mu nepatrí, tj. rozhodovať rovnakým spôsobom ako v pôvodnom konaní, o merite veci, čím došlo k porušeniu fundamentálnej zásady právneho štátu - zásady legality. Zákon dáva súdu možnosť zrušiť rozhodcovský rozsudok len pri splnení formálnych a materiálnych podmienok (§ 40 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní), ak však nedôjde k ich včasnému splneniu, táto právomoc súdu zaniká. Ak exekučný súd vydá rozhodnutie, ktorým odmietne

vydať poverenie na vykonanie exekúcie, na základe toho, že opätovne posudzoval práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. Na jednej strane tak existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nemožno zrušiť, avšak tento je materiálne nevykonateľný, na druhej strane je tu prekážka veci rozsúdenej, ktorý bráni začatiu občianskeho súdneho konania z rovnakého právneho vzťahu.

Následne žalobca vyvinul enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní, ale napriek tomu exekučný súd nepostavil v súlade so zákon. V predmetnom prípade podľa tvrdenia žalobcu neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpi až po veľmi dlhej dobe. Súd najmä nevykonával žiadne také úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty, ktorej sa žalobca v predmetnej veci nachádzal, čím porušil základné práva žalobcu zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Následne žalobcovi vznikla majetková aj nemajetková ujma. Majetková ujma predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s činnosťou žalobcu, uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelení poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, celkovo v sume 125 Eur, ktorá pozostáva zo sumy 70 Eur vynaložených na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40 Eur, ktorá predstavuje náklady na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15 Eur na administratívne spracovanie textov urgencií, adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde.

Majetková škoda žalobcovi vznikla aj vo výške vymáhanej istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím súdu v občianskom súdnom konaní, vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového vzťahu založeného Zmluvou o úvere, pričom zo strany exekučného súdu nemôže byť akceptovaný návrh na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva.

Druhým uplatneným nárokom je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá vznikla tým, že márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu viacerých rizík, tj. že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom dôjde k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, prípadne k insolvencii povinného. Žalobca najmä mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je preto potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Postup exekučného súdu teda zamedzil žalobcovi správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Náhrada nemajetkovej ujmy má byť teda vnímaná ako spravodlivá satisfakcia za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Žalobca zdôraznil, že neexistuje akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu, a možno konštatovať úplne zbytočné a právne nezodôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu, ktoré spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov. Napokon nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Výšku nemajetkovej ujmy vyčísl'oval žalobca podľa dvoch rôznych kritérií. Podľa prvého potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu, z ktorých vyplýva najmä právo žalobcu na včas a kvalitne poskytnutú súdnu ochranu, v súlade s ktorým má byť vykonávaný aj výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov. Pri určovaní primeranej sumy ako náhrady za nemajetkovú ujmu žalobca vychádzal z doteraz judikovaných súm, ktoré boli priznané sťažovateľom nálezmi Ústavného súdu SR pri konštatovaných prietahov za určité

obdobie, resp. trvanie týchto prieťahov. Primeranou sumou podľa názoru žalobcu je v tomto prípade za každý rok omeškania približne 660 Eur za rok, resp. 55 Eur za mesiac (žalobca zároveň uviedol rad rozhodnutí ÚS SR, z ktorých pri úvahe a vyčíslení vychádzal). Podľa druhého uvažovaného kritéria podľa žalobcu primeranou sumou náhrady nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie, v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, je suma, zodpovedajúca dvadsiatim percentám z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Omeškanie súdu tu malo trvať 63 dní.

Rovnako žalobca zdôvodňoval svoje žaloby aj v ostatných veciach, ktoré boli Okresným súdom Brezno spojené do jedného konania, keď v týchto jednotlivých žalobách si žalobca voči žalovanej uplatnil vždy náhradu škody v sume 125 Eur prípadne v sume rovnajúcej sa výške vymáhanej istiny v exekučnom konaní. Pre namietané pochybenie exekučného súdu (v každom prípade sa jednalo Okresný súd Brezno) tak boli uplatnené nasledovné sumy:

Z exekučného konania voči povinnému T. F., nar. XX.XX.XXXX, v ktorom malo omeškanie exekučného súdu trvať viac 63 dní, je výška uplatnenej náhrady majetkovej škody 2 292,14 Eur a nemajetkovej ujmy 458,43 Eur, voči V. Y., nar. XX.XX.XXXX, v ktorom malo omeškania exekučného súdu trvať viac ako 282 dní, je výška uplatnenej náhrady majetkovej ujmy 125,- Eur a nemajetkovej ujmy 520,01 Eur, napokon voči povinnej V. Y., nar. XX.XX.XXXX, v ktorom malo omeškanie exekučného súdu trvať 313 dní (resp. viac ako 313 dní), je výška uplatnenej náhrady majetkovej škody 125,- Eur a nemajetkovej ujmy 577,17 Eur.

Žalovaná Slovenská republika v zastúpení Ministerstva spravodlivosti SR sa k žalobe vyjadrila pomerne obsiahlo, pričom túto žiadala zamietnuť, a to z viacerých dôvodov. V prvom rade žalovaná namietala procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý vo svojich žalobách zmätočne označil povinných s odlišným uvedením dátumov narodenia v prípade keď boli uvádzaní v žalobách viacnásobne, spisové značky príslušných exekučných konaní, pod ktorými sú veci vedené na exekučných súdoch, neboli v žalobách označené napriek tomu, že žalobca tieto údaje k dispozícii má, pričom voči súdu nepravdivo a zavádzajúco tvrdí, že súdu k jednotlivým exekučným veciam poskytuje všetky údaje, ktoré má k dispozícii. Neuvedenie konkrétnej spisovej značky veci bolo okrem iného dôvodom aj na odmietnutie ústavnej sťažnosti žalobcu, ktorú podával na Ústavný súd SR. Žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, celú dôkaznú povinnosť prenáša na súd, čo je neprijateľné, aj samotné zdôvodnenie uplatnených nárokov je nejasné z pohľadu špecifikácie konkrétneho právneho dôvodu vzniku nároku na náhradu škody, či vzniku nároku na nemajetkovú ujmu.

V tomto konaní nie je splnená základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné takúto žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti žalobcu. Žalovaná zdôraznila, že žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosti o predbežné prerokovanie predmetných nárokov, avšak po výzve ministerstva nedoplnil žiadané informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach s dátumom doručenia súdu, uznesenia o zmene súdneho exekútora, prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode, ďalej doklady preukazujúce vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal. Žalovaná preto nepovažuje nárok žalobcu za predbežne prerokovaný v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z.

Čo sa týka splnenia atribútov pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle uvedeného zákona, je podľa žalovanej potrebné vychádzať zo znenia exekučného poriadku, v zmysle ktorého pre posudzovanie exekučného titulu, rozhodcovského rozsudku, neplatí stanovená 15-dňová lehota na udelenie poverenia, prípadne na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia. Exekučný súd sa preto nemohol dopustiť nesprávneho úradného postupu tým, že by o udelení poverenia rozhodoval po uplynutí 15-dňovej zákonnej lehoty. Okrem toho, ak súd v exekučnom konaní zamietol žiadosť o udelenie poverenia po zákonom stanovenej lehote, nejedná sa o nesprávny úradný postup, mohlo by ísť jedine

o možnú nesprávnosť samotného rozhodnutia, resp. rozhodovacieho procesu, pričom je aj v tomto prípade nutné vychádzať zo zákonnej povinnosti súdu z úradnej povinnosti skúmať prípadnú nekalú povahu rozhodcovskej doložky, materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, vydaného bez účasti spotrebiteľa, či preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretia rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Preto takéto skúmanie súdu a rozhodovanie o správnosti rozhodcovského rozsudku je legitímne.

Žalovaná ďalej poukázala na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu (v tomto prípade exekučného) v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti, obdobnú právomoc má predseda príslušného súdu na podklade sťažností na prietahy podľa § 62 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. rozhodovať na základe prietahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažností na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalovaná dala do pozornosti súdu uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.10.2012, č.k. I.ÚS 476/2012-12, ktorým bolo rozhodované o ústavných sťažnostiach žalobcu, tieto boli pre zjavnú neopodstatnenosť odmietnuté, pretože namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, a to buď pre nedostatok zjavne príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Podľa Ústavného súdu SR doterajšia dĺžka predmetných konaní sama osebe nie je ešte takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v danej veci vysloviť namietané porušenie práv sťažovateľky, resp. že doba konaní vedených okresným súdom zasiahla samotnú podstatu a účel základného práva sťažovateľky takým závažným spôsobom, že by to odôvodňovalo prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

K vyčíslenej škode a k nemajetkovej ujme zo strany žalobcu vyjadrila žalovaná názor, že 125,- Eur v každej jednej exekučnej veci je len hypotetickou sumou, ktorá nezodpovedá ani uvedenou výškou, ani jej zdôvodnením kritériám vzniku nároku na náhradu škody v určitej výške, pričom celkom zjavne nejde o skutočnú škodu, ktorá by na strane žalobcu vznikla. Žalobca nepreukázal ničím vznik škody, ktorej náhrady sa domáha, t.j. existenciu dlžníka, právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti a udelenie poverenia, ani nevyhnutnosť pohľadávky. Rozhodcovský rozsudok nespôsobuje prekážku veci rozsúdenej, ak bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá pre jeho nulitu, resp. neúčinnosť, t.j. ak bola takýmto rozhodnutím súdu prelomená jeho materiálna právoplatnosť. Žalobcovi v takomto konaní musel preukázať okrem iného, že jeho pohľadávka by v predmetnom exekučnom konaní bola určite vymožená, k čomu nemohlo dôjsť v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu a musel by preukázať aj výšku škody, t.j. rozsah, v ktorom k tomuto vymoženiu mohlo dôjsť a nedošlo. Nemajetková ujma je potom vyčíslovaná na základe doterajších rozhodnutí Ústavného súdu SR, ktorými bola priznávaná peňažná satisfakcia za utrpený zásah do základných práv, čo však nie je správna úvaha. Kritériá pri určení výšky takejto náhrady sú určené v § 17 ods. 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z., pričom je nevyhnutné zohľadniť špecifiká každej jednej veci, a každého jedného prípadu vzniku domnejšej alebo tvrdenej škody na strane žalobcu, nutné je tiež zohľadniť, že poškodeným subjektom je právnická osoba, u ktorej sa podmienky vzniku takéhoto nároku posudzujú inak, než u osôb fyzických.

Žalobca opomenul špecifikovať, ako situácia ovplyvnila jeho podnikateľské postupy, ako konkrétne došlo k zániku podnikateľských aktivít. Neprijateľné je takisto paušalizovanie tejto náhrady na 20% istiny a príslušenstva, ktoré nie je podložené žiadanými reálnymi skutočnosťami ani rozumnou úvahou.

Záverom žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov, na ktoré sa žalobca odvoláva, pričom z pohľadu žalovanej práve toto kritérium hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a na charakter obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a na negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj

špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie či využívania právnych inštitútov zo strany žalobkyne, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecne uznávanými spotrebiteľskými právami. Ak potom v prípadnom exekučnom konaní, v ktorom má byť vymáhaná pohľadávka žalobcu voči jeho dlžníkovi, zároveň spotrebiteľovi, súd vynakladá väčšie úsilie a dlhšie časové obdobie na podrobné skúmanie podmienok uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy, dodržania právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa atď., potom žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu. K príčinnej súvislosti žalovaná uviedla, že táto nie je daná ani pre prípad uplatnenej náhrady škody z nezákonného rozhodnutia súdu ani z náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorý je zo strany žalobcu tvrdený.

Na základe týchto skutočností žalovaná žiadala žalobu v plnom rozsahu zamietnuť.

Súd na základe zhodných tvrdení účastníkov konštatoval splnenie podmienky pre uplatnenie predmetných nárokov pred súdom - podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov v zmysle § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. Nebolo možné vyhovieť námietke žalovanej, ktorá vytýkala žalobcovi neúplné obsahové náležitosti týchto žiadostí a ich nedoplnenie na výzvu príslušného ústredného orgánu. Žalobca svoju povinnosť o predbežné prerokovanie v zmysle zákona splnil. Súd následne vykonal vo veci dokazovanie listinnými dôkazmi, a to pripojenými spismi tunajšieho súdu v hore uvedených exekučných konaniach, z ktorých zistil nasledovné:

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Er/198/2011 bola zo strany žalobcu (oprávneného) uplatnená pohľadávka voči povinnému T. F. vo výške 857,13 Eur s prísl., žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, bola súdu doručená dňa 28.02.2011. Prvým úkonom exekučného súdu bolo rozhodnutie o zamietnutí tejto žiadosti zo dňa 15.03.2011. Následne bolo exekučné konanie zastavené rozhodnutím z 18.04.2011. Celé konanie tak právoplatne skončilo dňa 12.05.2011.

V konaní tunajšieho súdu pod sp. zn. 2Er/1081/2010 bola vymáhaná pohľadávka žalobcu (oprávneného) voči V. Y., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 402,30 Eur s prísl. Žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 24.06.2010. Prvým úkonom súdu bola výzva zo dňa 02.08.2010 adresovaná jednak súdnemu exekútorovi, ako aj Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému Slovenskom rozhodcovskou, a.s., v ktorých súdneho exekútora súd vyzval na postup podľa § 40 ods. 1 Exekučného poriadku (zabezpečiť zmluvu o úvere, rozhodcovskú zmluvu a rozhodcovskú doložku, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku), rozhodcovský súd bol vyzvaný na doloženie fotokópie rozhodcovského spisu, ktorý sa týkal predmetnej exekučnej veci. Následne súd rozhodnutím z 11.11.2010 žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 22.02.2011. Exekučné konanie bolo následne zastavené rozhodnutím exekučného súdu 22.09.2011, právoplatne dňa 19.10.2011.

V exekučnom konaní tunajšieho súdu pod sp. zn. 2Er/886/2010 bola vymáhaná pohľadávka žalobcu (oprávneného) voči V. Y., nar. XX.XX.XXXX vo výške 530,- Eur s prísl., žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 10.05.2010. Prvým úkonom súdu v tejto veci boli dve výzvy z 02.08.2010 adresované súdnemu exekútorovi a Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému slovenskou rozhodcovskou, a.s., s rovnakým obsahom ako tomu bolo v predchádzajúcej citovanej exekučnej veci. Následne súd svojím rozhodnutím z 09.11.2010 žiadosť zamietol, rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 23.12.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 43CoE/53/2011-42. Exekúcia bola následne zastavená rozhodnutím exekučného súdu zo dňa 23.05.2011, právoplatne dňa 07.07.2011.

Na základe uvedených zistených skutočností súd konštatoval, že ani v jednom z preskúmaných exekučných konaní sa v postupe súdu nevyskytli žiadne súdne prietahy, v každom z uvedených konaní súd konal bezprostredne po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, v jednom prípade bez ďalšieho skúmania na základe doložených listín zamietol túto žiadosť, v dvoch ostatných konaniach vyzval súdneho exekútora a rozhodcovský súd na doloženie listín, resp. postup v zmysle § 40 Exekučného poriadku, na základe zistených skutočností potom takisto žiadosti súdneho exekútora

zamietol. V žiadnom z preskúmaných exekučných vecí súd nebol v takzvanom omeškaní ako to vo svojich žalobách formuloval žalobca.

Súd ďalej konštatoval, že žalovaná dôvodne namietala skutočnosť, že žalobca dostatočne právne nezdôvodnil vznik nároku na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy, z obsahu žalôb je však zrejmé, že ide o nárok, ktorý mal vzniknúť ako zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú súdom pri výkone jeho právomocí, v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Okrem iného tomu zodpovedá aj argumentácia žalobcu ohľadne uplatnenia nárokov na náhradu škody žiadosťou o predbežné prerokovanie v zmysle § 15 ods. 1 uvedeného zákona.

V zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosť štátu voči poškodenému subjektu môže nastať buď na základe nezákonného rozhodnutia, na základe nezákonného zatknutia, zadržania alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo nesprávnym úradným postupom.

Žalobca vo svojej žalobe nekonkretizuje, či exekučné súdy pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie vydali nezákonné rozhodnutie alebo zvolili nesprávny úradný postup, pričom pre oba prípady, ktoré ako možnosti prichádzajú do úvahy v rámci exekučného konania, platia v otázke vzniku zodpovednosti štátu v citovanom zákone odlišné pravidlá. Zákon výslovne stanovuje, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Nárok na náhradu škody možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda pôsobená, bolo zrušené, alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu (§ 5a § 6 zákona č. 514/2003 Z.z.).

Štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup zákon považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb (§ 9 uvedeného zákona).

Bolo možné konštatovať, že žalobca si celkom zjavne uplatnil náhradu škody aj náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a to v dôsledku nesprávneho úradného postupu (zbytočné prietahy, nerozhodnutie v zákonom stanovenej lehote) exekučného súdu v jednotlivých exekučných konaniach, kde žalobca vystupoval ako oprávnený a vymáhal svoje pohľadávky voči svojim dlžníkom z uzavretých úverových zmlúv. Výška škody aj výška nemajetkovej ujmy je zo strany žalobcu vyčísľovaná vždy ako dôsledok toho, že exekučný súd nedodrжал zákonom stanovenú 15-dňovú lehotu, v ktorej je inak potrebné buď udeliť poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, alebo zamietnuť jeho žiadosť o udelenie poverenia.

Z argumentácie žalobcu vyplýva, že vzniknutá majetková ujma spočíva v účelne vynaložených nákladoch spojených s jeho činnosťou, uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. V prípade každej exekučnej veci vyčísľil žalobca tieto náklady na 70 Eur, ktoré boli vynaložené prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, ďalej na 40 Eur za udržiavanie a správu informačného systému, napokon na 15 Eur za administratívne spracovanie textov urgencií voči exekučnému súdu a publikačné výdaje spojené s ich vyhotovovaním, ako aj za poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. V ostatných prípadoch žalobca vyčísľil svoju majetkovú ujmu vymáhanou sumou, ktoré v dôsledku nesprávneho postupu exekučného súdu nemohla byť úspešne vymožená od povinného. Škoda sa teda v každom takomto prípade rovnala vymáhanej sume v exekučnom konaní.

Nemajetkovú ujmu žalobca zdôvodnil svojimi legitímnymi očakávaniami, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Podľa žalobcu, keďže súd takto nepostupoval, vyvolal riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu exekučného konania pre stratu kontaktu s povinným, a napokon riziko insolvenčnej povinného. Žalobca okrem toho mohol v prípade včasného zamietnutia žiadosti včas a efektívne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a

príslušenstva, získaním náhradného exekučného titulu. Vzniknutú situáciu nie je možné reštituovať a napraviť, čo u členov riadiacich orgánov spoločnosti ako aj u majiteľov žalobcu vyvolalo pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Došlo k zániku ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ovplyvnené boli jeho ďalšie podnikateľské postupy, vznikla neistota v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu aj jeho majiteľov.

Za adekvátnu náhradu považoval žalobca sumu, ktorá zodpovedá dĺžke času jednotlivých exekučných konaní a dobe zbytočných prieťahov súdu, pričom za každý mesiac omeškania je primeranou náhradou vo výške 55 Eur, resp. za rok náhrada vo výške 660 Eur.

Pri výpočte vychádzal žalobca z rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR, ako je to uvedené vyššie.

K tvrdenej materiálnej ujme súd zhodnotil, že žalobca vyčíslením a charakteristikou účelne vynaložených nákladov mienil vznik skutočnej škody, tj. ujmy v dôsledku zmenšenia jeho majetku, v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Problematickými v tomto prípade sú dva aspekty tvrdení žalobcu. Prvým je vyčíslenie nákladov vo vzťahu ku konkrétnej exekučnej veci, druhým potom príčinná súvislosť ich vzniku. Pri nákladoch žalobcu celkom zrejme nejde o ich presné vyčíslenie, zodpovedajúce skutočnosti v zmysle kauzálnej väzby na tvrdené prieťahy v konkrétnom exekučnom konaní, ale len paušalizovaná suma, vyčíslená neznámym spôsobom, z neznámych východziech hodnôt, bez ohľadu na to, či pri uplatňovaní konkrétneho nároku v exekučnom konaní došlo k prieťahom v určitom časovom rozsahu, s určitým počtom potrebných podaní na súd, reakcií na výzvy alebo rozhodnutia súdu a teda s potrebou konkrétneho množstva a rozsahu administratívnych prác, úkonov, výdajov na poštovné a pod. Napríklad takzvané udržiavanie a správa informačného systému, ohodnotené k jednej exekučnej veci sumou 40 Eur je zrejmom paušalizáciou, ale aj právnym nezmyslom vo vzťahu k atribútom zodpovednosti za škodu v zmysle občianskoprávných predpisov (protiprávne konanie, škoda, priama príčinná súvislosť). Súd nemôže prijať argumentáciu žalobcu v tomto zmysle, tj. že by náklady, ktoré vyčísliť, boli priamo spôsobené konaním alebo nekonaním exekučného súdu. Medzi vznikom tých nákladov, ktoré žalobca uviedol a konaním resp. nekonaním súdu nie je žiadna priama súvislosť, ktorú by žalobca vysvetlil a právne zdôvodnil. V tomto ohľade sa súd plne stotožnil s argumentáciou žalovanej a uzavrel, že zdôvodnenie aj spôsob výpočtu majetkovej škody žalobcu v zmysle žaloby je neprípustné a nemožno mu vyhovieť.

Problematickým je aj právne zdôvodnenie tohto nároku vo vzťahu ku konkrétnej exekučnej veci a najmä vo vzťahu k tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu súdu. V prípade, že súd pri žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preskúmava predložený exekučný titul rozhodcovský rozsudok, je povinný tak robiť s ohľadom na jestvujúce právne predpisy, počnúc medzinárodnou úpravou spotrebiteľského práva (smernica č. 93/13/EHS), cez ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a končiac ustanoveniami o preskúmaní rozhodcovských rozsudkov v exekučnom konaní v § 45 Zákona č. 244/2002 Z.z. Súd je povinný ex offo podrobiť rozhodcovský rozsudok skúmania z hľadiska ochrany spotrebiteľa, pričom prioritná je dôslednosť takéhoto skúmania, nie 15 dňová lehota stanovená na udelenie poverenia. Jej nedodržanie nemôže mať za následok nesprávny úradný postup ak si súd splnil povinnosť uvedeného riadneho preskúmania exekučného titulu. Súd nemôže prijať argumentáciu žalobcu ani v tom smere, že v dôsledku takéhoto postupu už nebude možné dlžnú sumu voči dlžníkovi žalovať pred všeobecným súdom a následne ju vymôcť. Ak po preskúmaní rozhodcovského rozsudku súd dospeje k záveru, že ide o vadné rozhodnutie, resp. nespôsobilý exekučný titul, je tým prelomená jeho materiálno právoplatnosť aj spôsobilosť byť prekážkou pre riadne sporové konanie pred všeobecným súdom. Je teda nepochybné, že zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia, resp. posudzovaním exekučného titulu vznikla žalobcovi majetková ujma, avšak nie v dôsledku nezákonného, lež zákonného postupu exekučného súdu. V tomto ohľade sa súd plne stotožnil s argumentáciou žalovanej a uzavrel, že aj toto zdôvodnenie majetkovej škody žalobcu v zmysle žaloby je neprípustné a nemožno mu vyhovieť.

Pri nemajetkovej ujme súd znovu musí poukázať na neprípustnú paušalizáciu náhrady, ktorá vychádza z rozhodovacej praxe nášho ústavného súdu, tento nedostatok by však mohol byť v konaní konvalidovaný, ak by dokazovaním mohol súd dospieť k možnosti konkretizácie následkov vo vzťahu ku konkrétnemu exekučnému konaniu a pochybeniam súdu. Výška náhrady totiž vždy spočíva v úvahe súdu, vychádza zo subjektívnych poznatkov, zhodnocovania jednotlivých okolností atď., presná suma náhrady sa nedá

vypočítať exaktným spôsobom a s konečnou platnosťou ju môže určiť až súd. Závažnejším pochybením sú však tvrdenia žalobcu o legitímnych očakávaniach a zmarených podnikateľských plánoch a aktivitách, frustrácii, úzkosti a pocitu nespravodlivosti. Súd musí pri tomto nároku v zmysle § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. zohľadňovať osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a napokon závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Notorieta je už v súčasnosti osoba žalobcu aj jeho obchodné praktiky vo vzťahu k spotrebiteľom, ktorým poskytoval úvery. Nespočetne krát došlo pri ich skúmaní súdom alebo orgánmi Európskej únie (komisia, ESLP) ku konštatovaniu rôznych zákonu odporujúcich postupov, ktorými žalobca vyvolal (a to zámerne) stav nerovnováhy v právach účastníkov úverových zmlúv, vždy v neprospech spotrebiteľov. Obsahom úverovej zmluvy, ale najmä všeobecnými podmienkami poskytovania úveru, ktoré žalobca klientom predkladal a ktoré boli vopred zostavenými formulárovými zmluvami a zmluvnými podmienkami, stanovoval neprimeranú odplatu za úver, neprimerane vysoké sankcie za porušenie podmienok splácania, nevýhodné podmienky pri predčasnom splatení úveru atď. V neposlednom rade klientom zásadným spôsobom sťažil uplatnenie ich spotrebiteľských práv a rozhodovanie sporov presunul na rozhodcovské súdy (bez možnosti odmietnuť takúto zmluvnú podmienku spotrebiteľom), ktoré sa aj pri skúmaní Európskej komisie javili ako predpojaté a neuplatňujúce právne predpisy na ochranu spotrebiteľa.

Posledne uvedený aspekt sa odrazil na počte rozhodcovských rozsudkov, ktoré boli ako exekučný titul predložené s návrhom na vykonanie exekúcie a žiadosťou súdneho exekútora na súdy, a to v enormnom počte. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, potrebu výziev voči žalobcovi na doplnenie listín a v mnohých prípadoch zamietnutie žiadosti s tým, že predmetný rozhodcovský rozsudok nebol uznaný spôsobilým exekučným titulom.

Nie je súdu celkom zrejmé, aké mal žalobca očakávania vo vzťahu k predmetným exekučným konaniam, keď legitímny by boli vo vzťahu k rýchlemu a zároveň správne postupujúmu súdu len v prípade, že by z jeho strany nedochádzalo k zneužívaniu práva, namiesto férovej spotrebiteľskej politiky, tj. primeraných úrokových sadzieb, primeraných sankcií, umožnenia odmietnuť ponúkané rozhodcovské konanie, prípadne výber takého rozhodcovského súdu, ktorý je oboznámený so spotrebiteľským právom a aj ho uplatňuje (tj. nepôsobí len ako obchodný partner poskytovateľa úveru). Skutočnosť bola taká, že v dôsledku množiacich sa nekalých podnikateľských praktík rôznych subjektov, poskytujúcich úvery, štátne orgány, vrátane súdov, takmer na každej mocenskej úrovni museli (a stále musia) vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Ak takéto subjekty zahltili súdy svojimi podaniami a uplatnili si svoje práva, vyplývajúce aj z vyššie opisovaných nekalých praktík, potom ich reálne očakávania museli obsahovať aj vedomie rizík, ktoré z toho vyplývajú.

Podobné je možné konštatovať aj k pocitom frustrácie, úzkosti a pocitu nespravodlivosti žalobcu, resp. jeho štatutárov či majiteľov vo vzťahu k postupu exekučného súdu. Súd uznáva, že frustrované sa môže cítiť aj ten podnikateľ, ktorý nekonal férovo, ale rozhodne to nemôže byť pripisované na vrub jeho spotrebiteľa alebo štátu.

Súd, vychádzajúc zo zásady, že z nepráva nemôže vzniknúť právo, neuznal žalobcove argumenty a uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy považoval za nedôvodný a od základu pomýlený.

Ani z hľadiska skutkového naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup súd nemohol dať žalobcovi za pravdu. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovil súdu 15 dňovú lehotu na vybavenie žiadosti o udelenie poverenia, resp. na zamietnutie tejto žiadosti z dôvodu rozporu žiadosti návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu zo zákonom. Celkom zrejme táto lehota nebola dodržaná exekučným súdom v predmetných konaniach, v ktorých v každom prípade súd rozhodoval o žiadosti vydaním poverenia alebo zamietnutím žiadosti v rozpätí 40 dní až 10 mesiacov. Napriek nedodržaniu stanovenej zákonnej lehoty 15 dní na rozhodnutie súdu však nemožno paušálne bez ďalšieho konštatovať nesprávny úradný postup, ako ho má na mysli citovaný zákon č. 514/2003 Z.z. ak zároveň zo skutkového stavu vyplývajú neobvyklé či výnimočné okolnosti, za ktorých súd o tej-ktorej žiadosti rozhodoval. V tomto prípade je takou okolnosťou nepochybne vyššie opísaný

stav, keď zo strany jedného oprávneného subjektu je podané enormné množstvo návrhov na vykonanie exekúcie a následne zo strany súdneho exekútora, resp. súdnych exekútorov sú voči súdu hromadne podané žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v krátkom časovom úseku. Na základe toho súd s ohľadom na subjekt oprávneného, na charakter pohľadávok, ktoré sú z jeho strany uplatňované voči povinným v predmetných exekučných konaniach a s ohľadom na vyššie uvedené notoriety nevyhnutne musí venovať dostatočnú pozornosť vybavovaniu žiadostí, preskúmvaniu exekučných titulov, ich právnomu posúdeniu z hľadiska dodržiavania zákonných pravidiel spotrebiteľského práva a následne rozhodovaniu o nich, to všetko spojené s potrebnými administratívnymi úkonmi celého súdneho aparátu, kde prioritou je tak zákonnosť rozhodovania zo strany súdu, ako aj ochrana práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany a zabezpečenie jeho súdnej ochrany v prípade, že postavenie silnejšej strany (dodávateľa finančnej služby) mohla byť v jednotlivých prípadoch zneužitá.

Treba zároveň pripomenúť, že v týchto konaniach exekučné súdy nerozhodoval paušálne a posudzovali každú z vecí s ohľadom na osobitosti toho-ktorého právneho vzťahu. Stav zahltenia súdov žiadosťami o udelenie poverenia v prípadoch vymáhania pohľadávok žalobcu možno pripísať aj na vrub neho samotného, tj. jeho obchodných praktík ako sú opisované vyššie. V predmetných exekučných konaniach súd konštatoval, že zo strany exekučného súdu bola v každom prípade oprávnene vyžiadaná ďalšia dokumentácia minimálne v rozsahu úverovej zmluvy, z ktorej bol konkrétny nárok žalobcu uplatnený. Išlo o nevyhnutné úkony súdu, ktoré bolo potrebné urobiť pre zákonné rozhodovanie o žiadostiach súdneho exekútora a v takomto prípade nemožno hovoriť a nesprávnom úradnom postupe, bez ohľadu na nedodržanie lehoty 15 dní, keď toto zákonné pravidlo muselo nevyhnutne ustúpiť ostatným prioritám súdnej ochrany. Na základe toho súd považoval žalobný návrh za nedôvodný a tento v plnom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p. , v spore úspešná žalovaná si vo svojom písomnom vyjadrení síce uplatnila náhradu trov konania, avšak tieto bližšie nevyčíslila a zo súdneho spisu ani žiadne vzniknuté trovy nevyplývajú. Preto súd rozhodol tak, že žalovanej sa táto náhrada nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.